

ספרים

על ירושלים, בהבנה

לפתחו של בור (מאת לוי יצחק הירושלמי, הוצאת אור, 152 עמודים).

לוי יצחק הירושלמי (42) הוא יליד שכונת מאה שערים, בן למשפחת רבנים מפורסמים, ודור שביעי בירושלים. על כן הוא מיטיב לכתוב באהבה על החיי נעוריו. אבל השנים בהן גדל מחוץ לשכונה היגורה מאפשרות לו גם לראות את נקודת החושך בחיי החברה הזאת.

כפי שהוא מיטיב לעשות בסיפור בפתחו של בור, ששמו מתנוסס על הספר כולו: מעבר לשער היתה רפת. מעבר לרפת — בור. סמוכים היו זה לזה, כימעט צמור דים. אך כל אחד מהם היה עולם בפני עצמו. בתוך השער פנימה התגוררו בני אדם. ברפת מצאו מחסה פרות — וערבים. לערבי קראו עבד, והוא היה הגוי של שבת של השכונה החרדית. הוא חי עם

סופר הירושלמי

מדברים בערבית לערבים דוברי-אידיש.

אשתו וילדיו ברפת, ולא היה איש שלא הכירו. יום אחד היה שולש יריות בי כניסה לשכונה. עבד נמצא הרג — קורבן מיקרי של יהודים, שביקשו לנקום דם יהודים, שנרצחו בידי טרוריסטים ערביים. „זו דרכה על מלחמה. כדורים תועים“ טועים — בכל צד. טובים וישרים נופלים — מכל צד. זו דרכה של נקמה. היא מחיטיאה את המטרה.”

במשפט זה חופלת השקפת-עולמו של הירושלמי, כפי שניקא אותה מן החברה של היישוב החתיק — זה שחי, התקוטט וסחר בצד ערבים; ואשר דיבר עברית עם ערבים שהתעקשו להשיב לו דווקא באידיש.

בת המרתף. רחל, גיבורת החרפה, גולי דה להורים עניים מרודים, אשר גרו במרתף. תושבי השרונה בוו להם — על עוניים. רק בשעות הערב היתה רחל הפעוטה יוצאת עם אמה, לקנות שירים בשוק. מש התבגרה, גירו אותו הילדים מהבית. הם לא רצו לשחק עם הבת המרתף. למלה מצאה עבורה כשופת-כלים בבית-קפה. מעבידה התייחסו אליה כאל אדם, עורו לה להירשם לשיעורי-ערב; אך בשכונה הצביעו עליה כעל „המשרתת בבית-הקפה של האנגלים“.

לילה אחד, שעה שהאם חיכתה לשוב בתה מהעבודה, הגיעו אליה צעקות של „פרוצה! פרוצה!“ ומייד הפיעה רחל בריצה מבוהלת, כששני אברכים רודפים אחריה. כל חטאה היתה, שבחור מחוץ לי שכונה ליווה אותה הביתה. במשך כל הי לילה בכתה, וכאשר יצאה בבוקר לעבודה המתינו לה נציגי השכונה הנוצמים — נשים, גברים וטף — שצעקו אחריה ב"מקלה": „פרוצה! אין לך מקום בתוכנו!“ היא יצאה ולא חזרה. עקבותיה נעלמו. עד שיום אחד הגיעה אל המרתף הודעה מעיר אחרת, שקראה להורים לבוא לראות את בתם. בהגיעם לכתובת שצויינה הובילו אותם שני גברים לחדר. מרים היתה מונחת על הרצפה, מכוסה בסדין לבן.

במדינה

(המשך מעמוד 29)

את המשרד למצליח ביותר בארץ. הם סיפקו קציני ביטחון לכל המפעלים הגדולים בארץ. מאתא ועד תנובה, ערכו את כל החקירות הפרטיות הדרושות לאותם מפעלים, למן חקירת מצבו הכספי של יקוח ועד לחקירות על יושרם של מועמדים לקבלת משרות.

הכספים זרמו בקצב כה קדחתני, עד כי לפני כחודש רכשו בעלי מודיעין אזורי קו מת-משרדים בבניין הדר-פנה בתל-אביב.

מוקד ברחוב סמוך. אלא שעם העברת המשרד למישיכנו המפואר, הועמדו בעלי מודיעין אזורי לפני עובדה לא נעימה. שלושה מנהלי מחלקות של המשרד המצליח, אנשים שחלשו כמעט על כל העבודה המיבית צעית של מודיעין אזורי — פרשו.

לא רק פרשו, אלא פתחו בעצמם משרד חקירות פרטי בשם מוקד, ברחוב סוטיץ' הי סמוך. אל משרדם החדש משכו עיגט לקו חות גדולים וותיקים של מודיעין אזורי, כהמשביר המרכזי ואף חלק נכבד מתנובה. היו אלה אריה רון, ראש מחלקת החקירות במודיעין אזורי; עורך-הדין דני שפירא; מי בכירי חוקרי המשרד; ויוסי קון, קצין הי ביטחון של המשביר המרכזי.

מפני פעילות עויינת עתידה כזו, מנסים תה האדונים ירקוני, פונקל ושרבטי, בעליו של מודיעין אזורי, להתגונן בהחתימם את כל עובדיהם על הצהרה סודית והתחייבות שלא לעסוק בחקירות פרטיות משך שלוש שנים מיום פרישתם ממשרד-האם. אולם את הנעשה אין להשיב, וכפי שהתבטא אחד מי עורכי-הדין הקשורים עם שני המשרדים גם יחד: „ההצהרות הללו לא שוות את הנייר עליו הורפסו.“

דרכי-אדם

חשד

של שוחד

„לא יכול להיות, אתה בטח לא מדרת טוב!“ אמרו פקודי מחלקת-ההגנדה של עיריית חולון להגנדי ישראל שוץ (70). שוץ, שעלה לארץ לפני כ-50 שנה ופרש לפנסיה ממחלקת-ההגנה של הקיבוץ-הארצי, הגיש להם לאישור תכנית מתאימה למצוי אות של מבנה-תעשייה שנבנה כמה שנים קודם לכן. הוא כתב כי גובה המבנה הוא 4.5 מטר. אבל במחלקת ההגנה היה רשום שגובה המבנה הוא 3.5 מטר בלבד. רק אחרי בירורים ולחצים הסתבר כי מדידותיו של שוץ היו נכונות. מחלקת ההגנה נאלצה לאשר את תכניתו. כעבור זמן קצר סירבה אותה מחלקה להכיר בתכנית בניה שהוגשו לה על-ידי שוץ, תבעה שמהנדס מוסמך יגיש אותה.

יב שוץ וכתב מכתב לראש-העיר חולון, פנחס איילון, ובו כתב בין השאר: „נראה לי שבמחלקת ההגנה החליטו להתנגק בי על שלא הייתי מוכן לשתף פעולה לטש-טוש העסק הבנייה. אינני יכול להשתתף-רר מההרגשה שיש מקום לעורר חשד של קבלת שוחד.“

מרבנים את המבקר. ראש העיר חולון לא טרח להשיב למכתבו של שוץ. רק אחרי ששוץ נפגש ללא תוצאות עם מהנדס העיר, כתב לו ראש-העיר מכתב: „אני יכול רק להצטער על כי רצון טוב לעורר חשד הוא בחזקת טשטוש וקבלת שוחד. אני שוקל אפשרות ושומר לנו זכות הגשת תביעה נגדך על הוצאת-דיבה נגד עובדי מחלקת-ההגנה.“

שוץ לא התעצל, למרות 70 שנותיו, כתב על הפרשה למבקר-המדינה. בשכונת מבקר-המדינה לחקירת הפרשה היו לעיריית חולון הסברים אחרים כיצד הוציאה מחלקת-ההגנה שלה תעודת-גמר למבנה שי מיוותיו לא תאמו את התכנית שאושרה. „מפקח הבניה מטעם העירייה, שהפסיק לעבוד בינתיים“, כתב מבקר-המדינה לשוץ, „לא מסר דו"ח על הסטייה לגובה. סטייה זו הובאה לידיעת העירייה רק כאשר המ צאת לה תכנית של המבנה.“

אבל שוץ לא נרגע. „עיריית חולון רימ תה גם את מבקר-המדינה“, טען. להוכחה הציג רשיון שמספרו 330584, שהוצא בשנת 1967 לאותו מבנה-תעשייה, לפיו מסתבר שלמחלקת-ההגנה של חולון היה ידוע על הסטייה לגובה במבנה.

הוא עצמו לא יכול היה להינות מההכרה בצדקתו. כי בינתיים יצא חוק לפיו אין העיריית יכולת לקבל יותר תכניות של הגנדיאים שאינם מהגנדיים.

JACOB ORI-
AKON BERMAN
PRESENT

יעקב אורי-
אהרון ברמן
מציגים

東京
ザ
カ
ス

בתכנית מלהיבה ומרתקת

- * האבקות סומו
- * אמני קאראטה
- * בלט יפני

הטוטונים, מוקיונים, סוסים, פילים, אריות, תוכים, „יונים וניצים“ ועוד...

ב„ככר המדינה“ ת"א

ממוצ"ש 29.3 ב-6.54 וב-9.15
יום יום ב-4.30 וב-8.30

לוח ההופעות לשבוע פסח:

יום ה', מוצאי-חג, 3,4 ב-5.45—9.15
יום ו', 4,4 ב-11.00—2.45
מוצ"ש, 5,4 ב-6.45—9.15
יום א', 6,4 ב-11.00—4.30—8.30
יום ב', 7,4 ב-11.00—4.30—8.30
יום ג', 8,4 ב-11.00 לפנה"צ, 2.45 אחה"צ
יום ד', מוצאי-חג, 9,4 ב-6.45—9.15

כרטיסים: „כנף“, „שרותרון“, בכל המשרדים בעיר ובקופות הקרקס מ-10 בבקר. * משרדי הקרקס: תל-אביב, פינסקר 19, טל. 59955, 59376

מסרם בלקין

ויצו ירושלים

נשאר מספר מקומות פנויים בקורס למטפלות מוסמכות שנפתח זה עתה בבית התינוקות ומרכז לילד של ויצ"ו בירושלים.

מתקבלות מועמדות מגיל 16 ומעלה. ההשכלה הנדרשת 10 כתות.

התלמידות מקבלות בתקופת למודיהן דיור, כלכלה, בגדי עבודה ודמי כיס.

ההרשמה במשרד בית הספר בבית-הכרם ירושלים.

SCHAUB

הטלוויזיה הטובה בעולם!

LORENZ

יש לי

SONY

רשוני קון-טלוויזיות-טרנזיסטורים מעובדות טען-אופיות